



*Лікарські династії*

# **Бобін Володимир Вікторович**

**(1924-2016)**

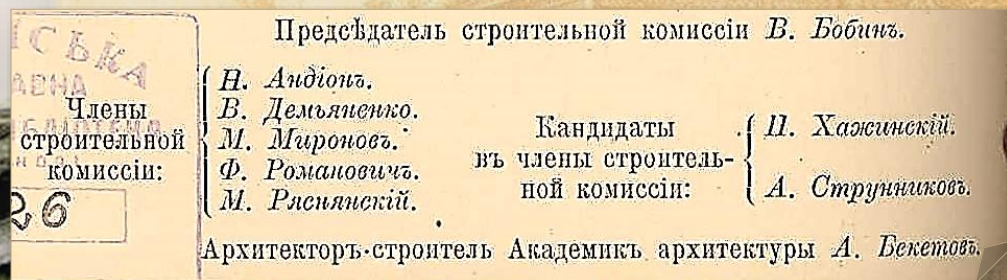
*До 95-річчя від дня народження  
видатного вченого-анатома України,  
професора, Почесного академіка  
Міжнародної академії інтегративної  
антропології та Української академії  
наук, Почесного члена Харківського  
медичного товариства*

Представники династії Бобіних ось уже понад 160 років служать людям і справі охорони здоров'я, займаючись лікарською, науково-педагогічною та громадською діяльністю



Засновник династії — Володимир Павлович Бобін (1858-1925) один з активних діячів медичного товариства кінця XIX і початку XX століття, понад 40 років служив лікарем-розпорядником лікарні та амбулаторії Харківського медичного товариства, беручи участь у всіх починаннях ХМТ

У 1910-1912 рр. В.П. Бобін очолив комісію з будівництва нової будівлі ХМТ — «Палацу медицини» на вул. Пушкінській, 14. Архітектором-будівельником став академік архітектури О.М.Бекетов



У цій будівлі зараз знаходиться  
ДУ «Інститут мікробіології та імунології  
імені І.І. Мечникова НАМН України»



**Віктор Володимирович Бобін (1890-1973) — син Володимира Павловича, відомий анатом, науковець зі світовим ім'ям, засновник Кримської анатомічної школи**

**Професор В.В. Бобін — один з перших учнів видатного вченого-анатома, академіка**

**В.П. Воробйова, перший завідувач кафедри анатомії в Кримському медичному інституті (1931-1967)**



*Кафедра анатомії, секційний зал*

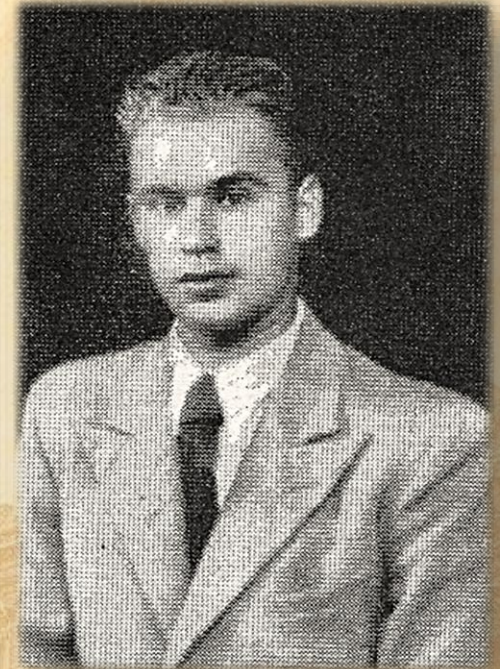
*Віктор Володимирович з професором В.П. Воробйовим, співробітниками кафедри анатомії, студентками Жіночого медичного інституту*



**Володимир Вікторович Бобін – третій в династії Бобіних. Народився у Харкові 17 жовтня 1924 р.**

**У 1931 р. сім'я з маленьким Володимиром переїхала до Сімферополя, де юнак вступив до школи**

*З нянею, 1927 р.*



*Володимир Бобін – учень 9-го класу 1-ї середньої школи, м. Сімферополь, 1941 р.*

**У 1947 р. Володимир з відзнакою закінчив Кримський медичний інститут і почав свій трудовий шлях клінічним ординатором на кафедрі нервових хвороб цього ж вузу**

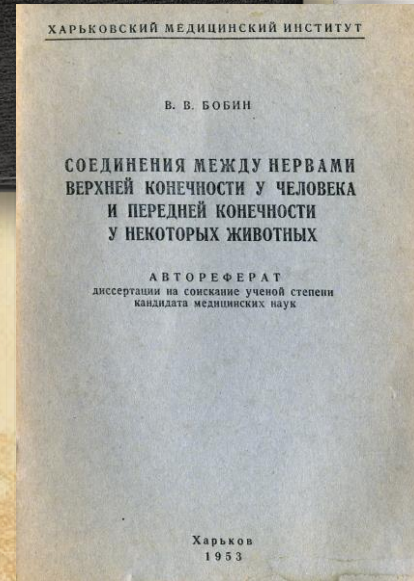
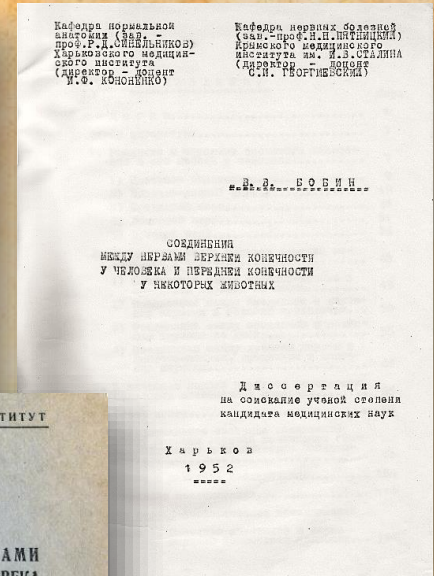
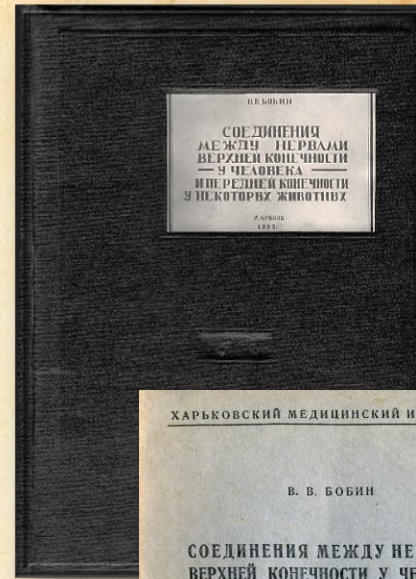


**Після ординатури у 1951 р.  
В.В. Бобін переїхав до Харкова  
і вступив до аспірантури  
на кафедру анатомії людини  
Харківського медичного  
інституту**

**Життя Володимира Вікторовича надалі  
було пов'язане саме з кафедрою анатомії ХМІ.  
Тут він пройшов шлях від  
асистента до професора (1969),  
завідувача кафедри (1971-1992).  
Надалі працював на посаді  
професора (1992 - 2012)**

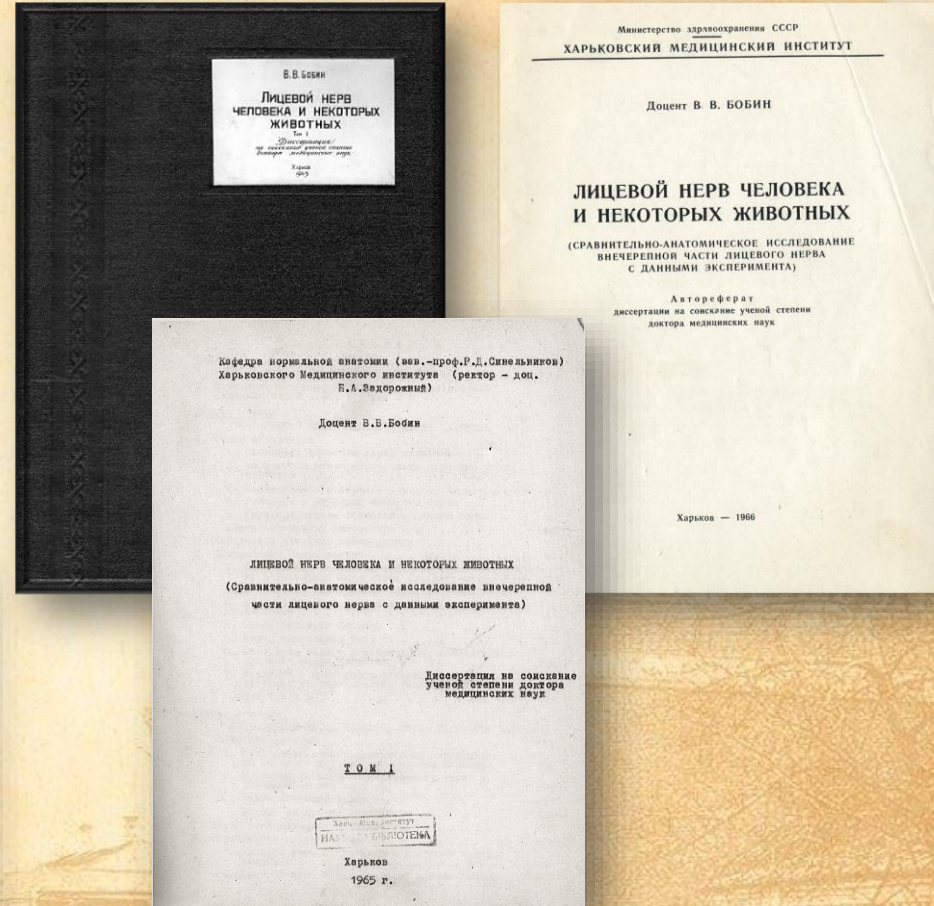


Під керівництвом видатного анатома України професора Р.Д. Синельникова Володимир Вікторович захистив у 1952 р. кандидатську дисертацію – «Соединения между нервами верхней конечности у человека и передней конечности у некоторых животных»



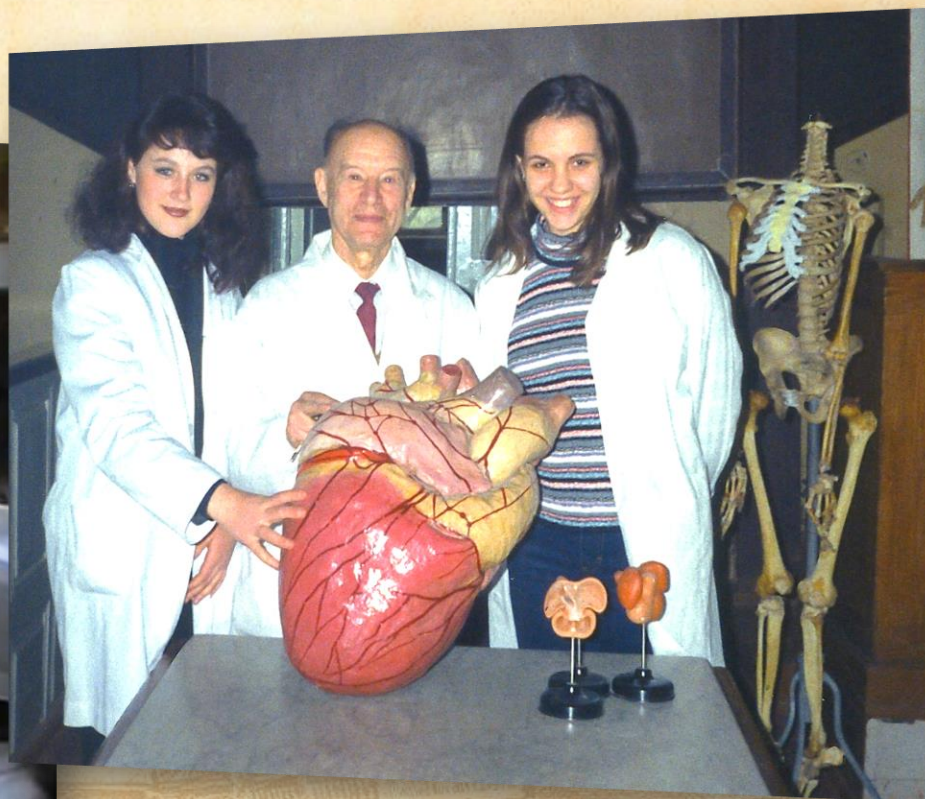
Після закінчення роботи на основі матеріалів дисертації була видана монографія «Плечове сплетіння, його довгі гілки і зв'язки між ними»

**Дисертація на здобуття наукового ступеня  
доктора медичних наук була захищена у 1965 р. –  
«Лицевой нерв человека и некоторых животных»**



**В результаті вивчення лицевого нерва  
у 50 видів тварин вченим встановлено  
етапи його еволюційних перетворень**

За роки роботи Володимир Вікторович Бобін створив в Харкові потужну школу анатомів. В середині 60-х рр. минулого століття вчений керував студентським науковим гуртком на власній кафедрі. Професор по особливому ставився до студентів, завжди підтримував талановиту молодь, під його керівництвом перші кроки зробили сьогоднішні «метри» не тільки анатомії, а й суміжних дисциплін



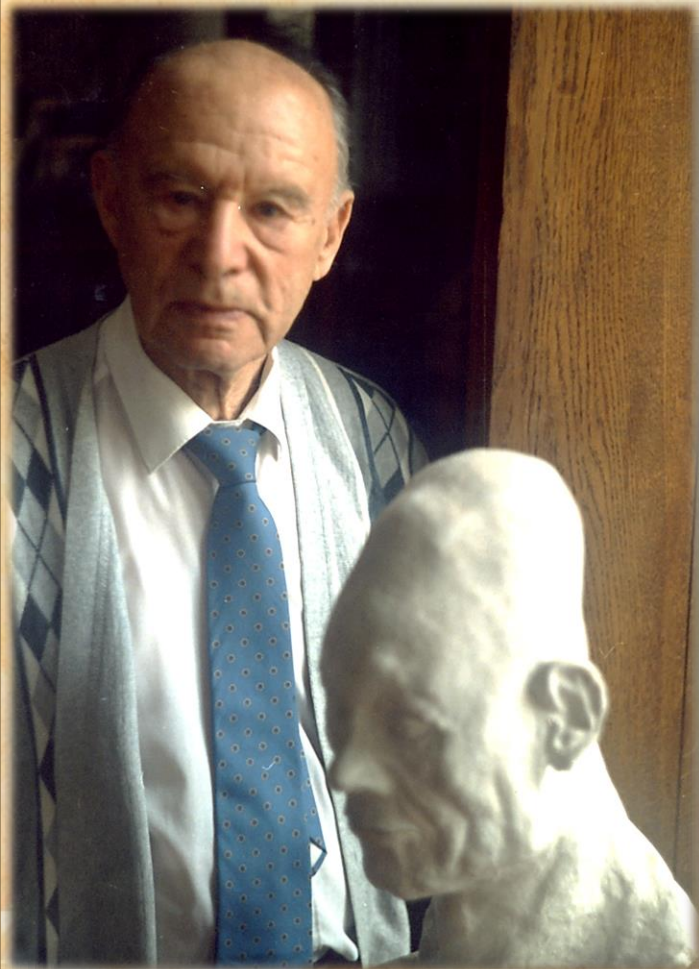
У своїх згадках колеги Володимира Вікторовича називають його не менше, як «богемним представником бобінської династії»



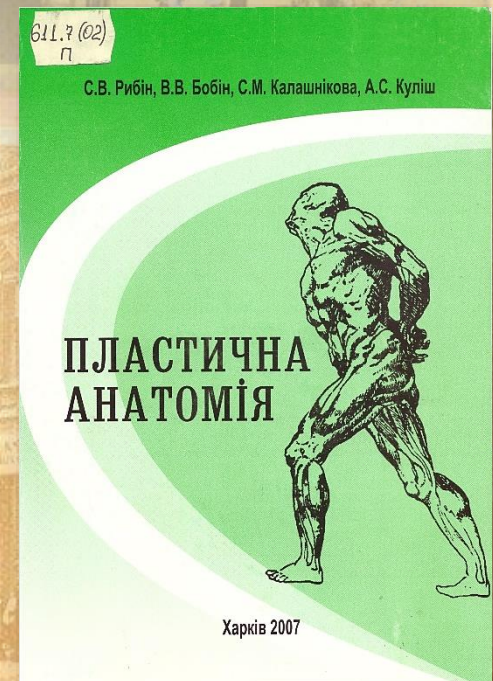


**Володимир Вікторович Бобін проводить практичне заняття зі студентками в аудиторії, де навчався його батько – Віктор Володимирович Бобін**

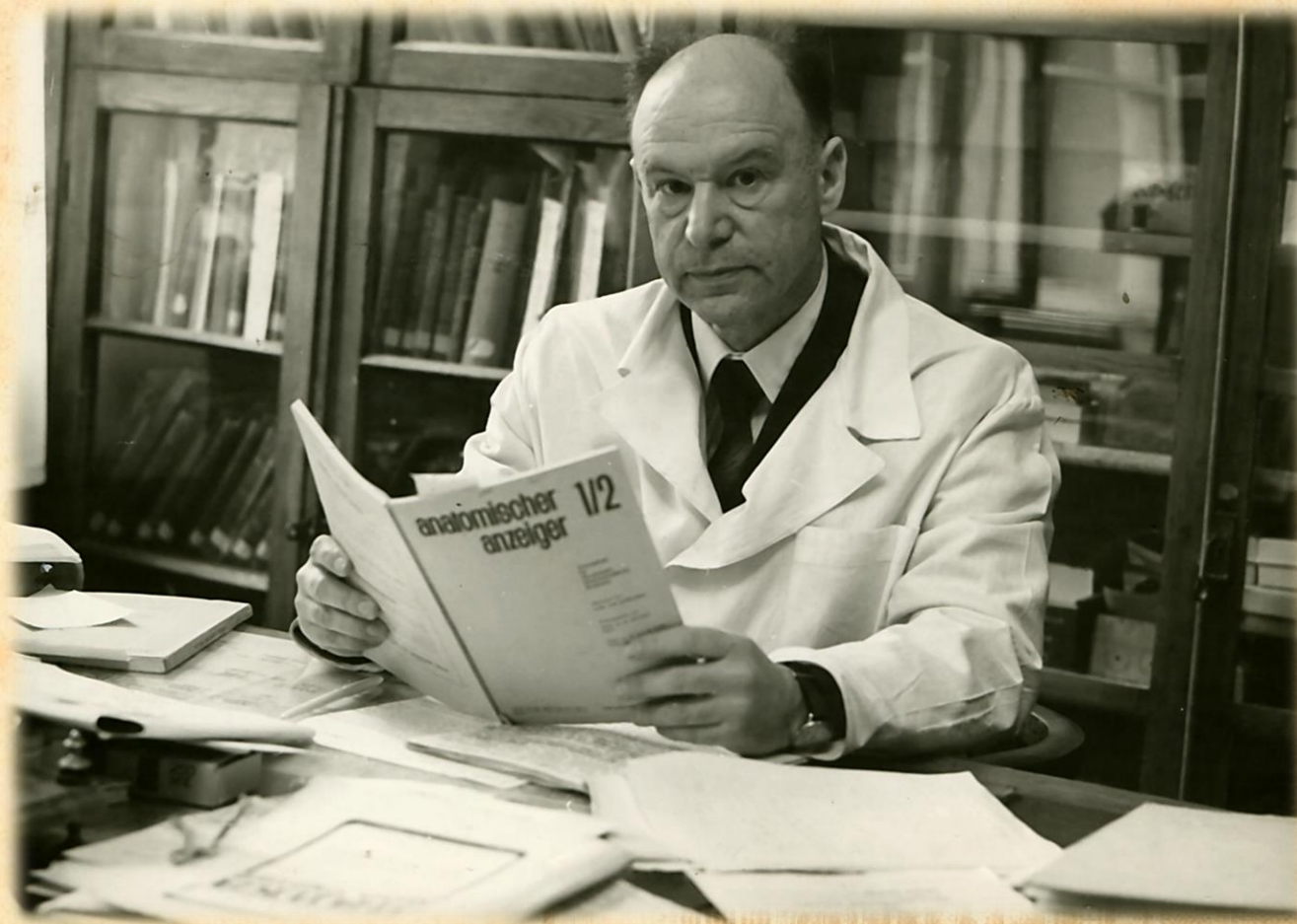
**Професор співпрацював з Харківською державною академією дизайну та мистецтв, де з 1994 р. читав курс пластичної анатомії та організував кабінет з численними наочними приладдями для студентів**



**У 2007 р. при активній участі В.В. Бобіна вийшов навчальний посібник «Пластична анатомія»**



**Під керівництвом В.В. Бобіна виконані 21 кандидатська і 2 докторські дисертації. Він – автор близько 350 наукових робіт, 6 монографій, 16 навчальних посібників. За редакцією вченого видано 12 кафедральних збірок під назвою «Макромікроскопічна анатомія нервової системи»**



**В.В. Бобін був членом редколегії журналів «Український радіологічний журнал», «Морфологія», «Експериментальна і клінічна медицина», «Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна» та ін.**

**Професор В.В. Бобін – учасник багатьох міжнародних та українських конгресів з анатомії, антропології, зоології, невропатології, кардіології. На деяких з них вчений виступав з програмними доповідями**

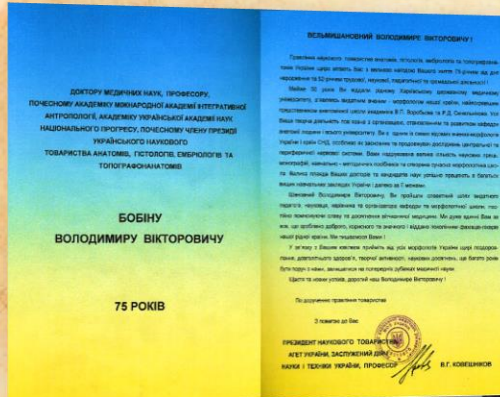
**На I з'їзді анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України професор В.В. Бобін спільно з академіком К.І. Кульчицьким виступав з доповіддю «Розвиток анатомічної науки в Україні» (м. Вінниця, 1980)**





**Вихованці видатного анатома працювали не тільки в Харкові, а й в інших містах та країнах. Професор Бобін активно підтримував з ними зв'язок, їздив на різноманітні конференції, з'їзди та конгреси у віддалені куточки світу**

**З 1985 р. В.В. Бобін – голова Харківського товариства анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів, Почесний член правління Українського товариства АГЕТ. Він обраний Почесним членом Українського, Білоруського і Харківського медичного товариств. З 1990 по 1996 рр. професор В. Бобін – член експертної комісії ВАК України**



**Держкомітет з вищої освіти у 1988 р. присудив вченому диплом і премію за серію навчальних посібників з функціональної анатомії опорно-рухового апарату, яка широко використовується у викладанні анатомії в ЗВО України**



**У 1999 р. до 75-річчям від дня народження, Президент України нагородив В.В. Бобіна Почесною грамотою. Почесну грамоту отримав В.В. Бобін і від Міністерства охорони здоров'я України**

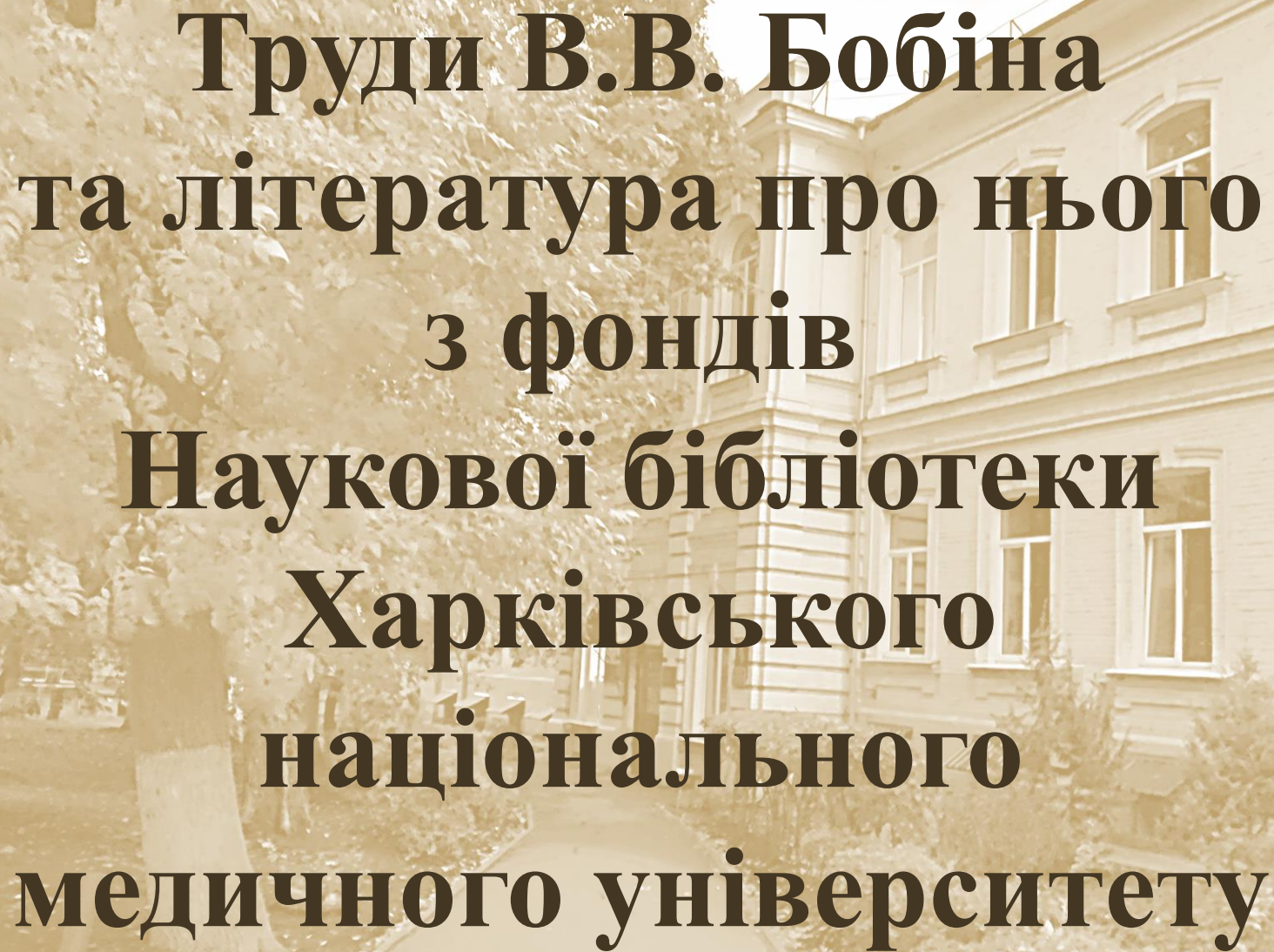


**У 2005 р. у дні святкування 200-річчя заснування Харківського державного медичного університету Вчена рада присвоїла В.В. Бобіну звання «Почесний професор ХДМУ»**



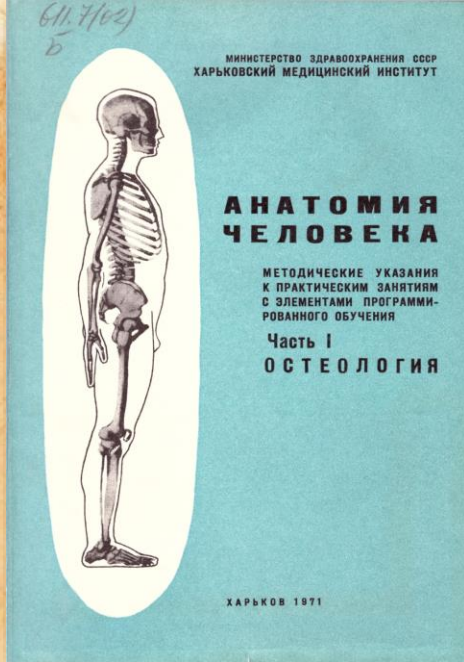
**Розвиваючи наукові традиції  
Харківської анатомічної школи,  
Володимир Вікторович Бобін став  
великим ученим у галузі еволюційної  
морфології нервової системи**



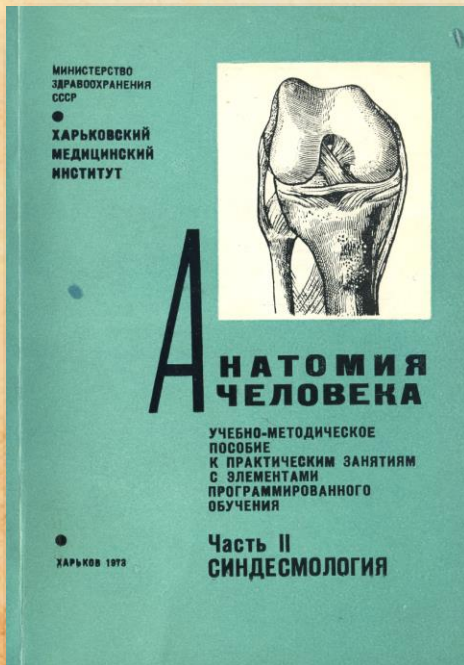


**Труди В.В. Бобіна  
та література про нього  
з фондів  
Наукової бібліотеки  
Харківського  
національного  
медичного університету**





**Анатомия человека : Ч. 1. Osteология** : методические указания к практическим занятиям с элементами программированного обучения / В. В. Бобин, Н. М. Плужник, М. П. Бурых ; под общей редакцией проф. Р. Д. Синельникова. – Харьков, 1971. – 92 с. : ил.



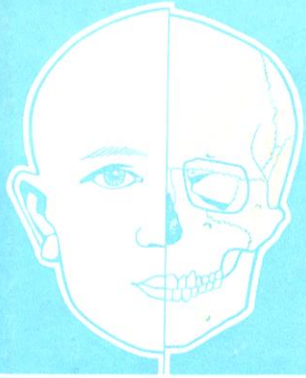
**Анатомия человека Ч. II. Синдесмология** : методические указания к практическим занятиям с элементами программированного обучения / В. В. Бобин, Н. М. Плужник, М. П. Бурых ; под общей редакцией проф. Р. Д. Синельникова. – Харьков, 1973. – 108 с. : ил.



В. В. БОБІН, Ф. П. ВЕДЯЄВ

**МОЗОК  
і його  
функції**

Бобін В. В., Ведяєв Ф. П. **Мозок та його функції** / В. В. Бобін, Ф. П. Ведяєв. – Київ, Знання. – 1971. – 46 с.



**ЧЕРЕПНОМОЗГОВЫЕ  
НЕРВЫ**

Дубенко Е. Г. **Черепномозговые нервы** / Е. Г. Дубенко, В. В. Бобин : учебное пособие по клинической анатомии и топической диагностике поражений (с элементами программирования). – Харьков, 1972. – 70 с. : ил.



ТРУДЫ КРЫМСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО МЕДИЦИНСКОГО  
ИНСТИТУТА имени И. В. Сталина

В. В. БОБИН  
кандидат медицинских наук

**ПЛЕЧЕВОЕ СПЛЕТЕНИЕ,  
ЕГО ДЛИННЫЕ ВЕТВИ  
И СВЯЗИ МЕЖДУ НИМИ**

СИМФЕРОПОЛЬ — 1958

**Бобин В. В. Плечевое сплетение, его длинные ветви и связи между ними / В. В. Бобин. – Симферополь, 1958. – 50 с. : ил. – (Труды Крымского государственного медицинского института им. И. В. Сталина).**

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ СССР  
ХАРЬКОВСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ ИНСТИТУТ

**АНАТОМИЯ ЧЕЛОВЕКА**

УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКОЕ ПОСОБИЕ  
К ПРАКТИЧЕСКИМ ЗАНЯТИЯМ  
С ЭЛЕМЕНТАМИ ПРОГРАММИРОВАННОГО  
ОБУЧЕНИЯ

ЧАСТЬ III  
МИОЛОГИЯ  
МЫШЦ КОНЕЧНОСТЕЙ

Харьков — 1974

**Бобин В. В. Анатомия человека. Часть III : Миология. Мышцы конечностей : учебно-практическое пособие к практическим занятиям с элементами программированного обучения / В. В. Бобин, М. П. Бурых, Н. М. Плужник ; Харьковский медицинский институт. – Харьков, 1974. – 61, [3] с. : ил.**

**МАТЕРИАЛЫ**  
к макро-микроскопической анатомии  
т. XI

**Материалы к макро-микроскопической анатомии** :  
сборник научных трудов. Т. XI / МЗ СССР, Харьковский  
медицинский институт ; ответственный редактор проф.  
В. В. Бобин. – Харьков, 1976. – 72 с.

ХАРЬКОВ — 1976

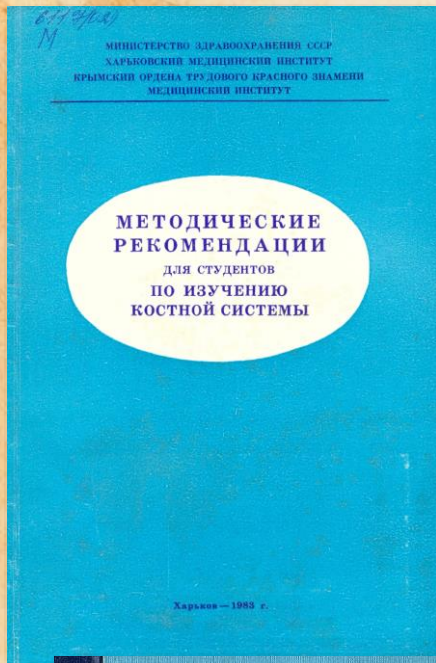
МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ СССР  
ХАРЬКОВСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ ИНСТИТУТ  
КРЫМСКИЙ ОРДЕНА ТРУДОВОГО КРАСНОГО ЗНАМЕНИ  
МЕДИЦИНСКИЙ ИНСТИТУТ

**МЕТОДИЧЕСКИЕ  
РЕКОМЕНДАЦИИ**  
для студентов  
по изучению  
костной системы

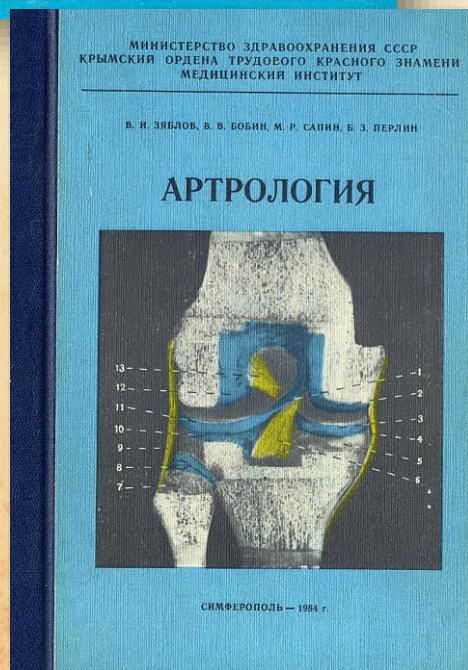
Харьков — 1983 г.

**Методические рекомендации для студентов по  
изучению костной системы** / Министерство  
здравоохранения СССР, Харьковский медицинский  
институт, Крымский ордена Трудового красного знамени  
медицинский институт. – Харьков, 1983. – 68 с.

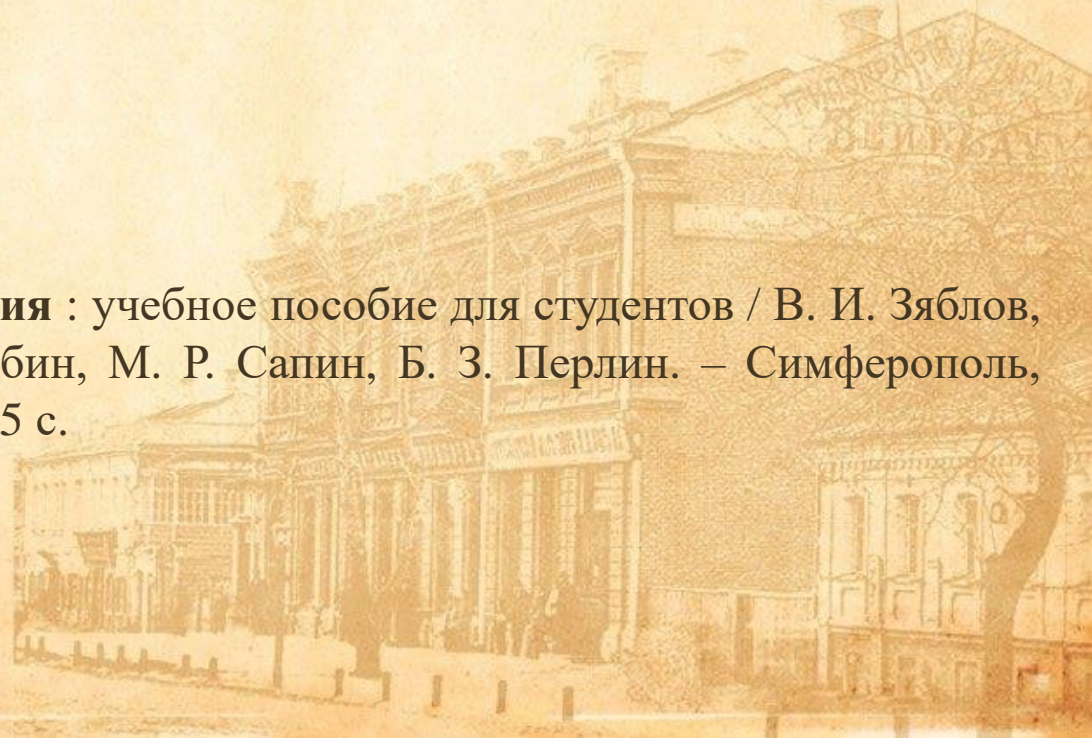




**Методические рекомендации для студентов по изучению костной системы** / составители: В. И. Зяблов, В. В. Бобин ; Харьковский медицинский институт, Крымский ордена Трудового красного знамени медицинский институт. — Харьков, 1983. — 68 с.



**Арthroлогия** : учебное пособие для студентов / В. И. Зяблов, В. В. Бобин, М. Р. Сапин, Б. З. Перлин. — Симферополь, 1984. — 95 с.



КРЫМСКИЙ ОРДЕНА ТРУДОВОГО КРАСНОГО ЗНАМЕНИ  
МЕДИЦИНСКИЙ ИНСТИТУТ  
МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ СССР

В. И. ЗЯБЛОВ,  
В. В. БОБИН,  
М. Р. САПИН,  
Б. З. ПЕРЛИН

## МИОЛОГИЯ



СИМФЕРОПОЛЬ — 1985 г.

**Миология** : учебное пособие для студентов / В. И. Зяблов, В. В. Бобин, М. Р. Сапин, Б. З. Перлин ; Крымский ордена Трудового красного знамени медицинский институт.  
– Симферополь, 1985. – **Ч. I.** – 78 с.

КРЫМСКИЙ ОРДЕНА ТРУДОВОГО КРАСНОГО ЗНАМЕНИ  
МЕДИЦИНСКИЙ ИНСТИТУТ  
МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ СССР

В. И. ЗЯБЛОВ,  
В. В. БОБИН,  
М. Р. САПИН,  
Б. З. ПЕРЛИН

## МИОЛОГИЯ



СИМФЕРОПОЛЬ  
1985 г.

**Миология** : учебное пособие для студентов / В. И. Зяблов, В. В. Бобин, М. Р. Сапин, Б. З. Перлин ; Крымский ордена Трудового красного знамени медицинский институт.  
– Симферополь, 1985. – **Ч. II.** – 87 с.

616.31

Г 13

Г. А. ГАДЖИЙЕВ, В. Б. ШАДЛИНСКИЙ,  
В. В. БОБИН

**ХИРУРГИЧЕСКАЯ  
АНАТОМИЯ НЕРВОВ  
ЖЕВАТЕЛЬНОГО  
АППАРАТА**

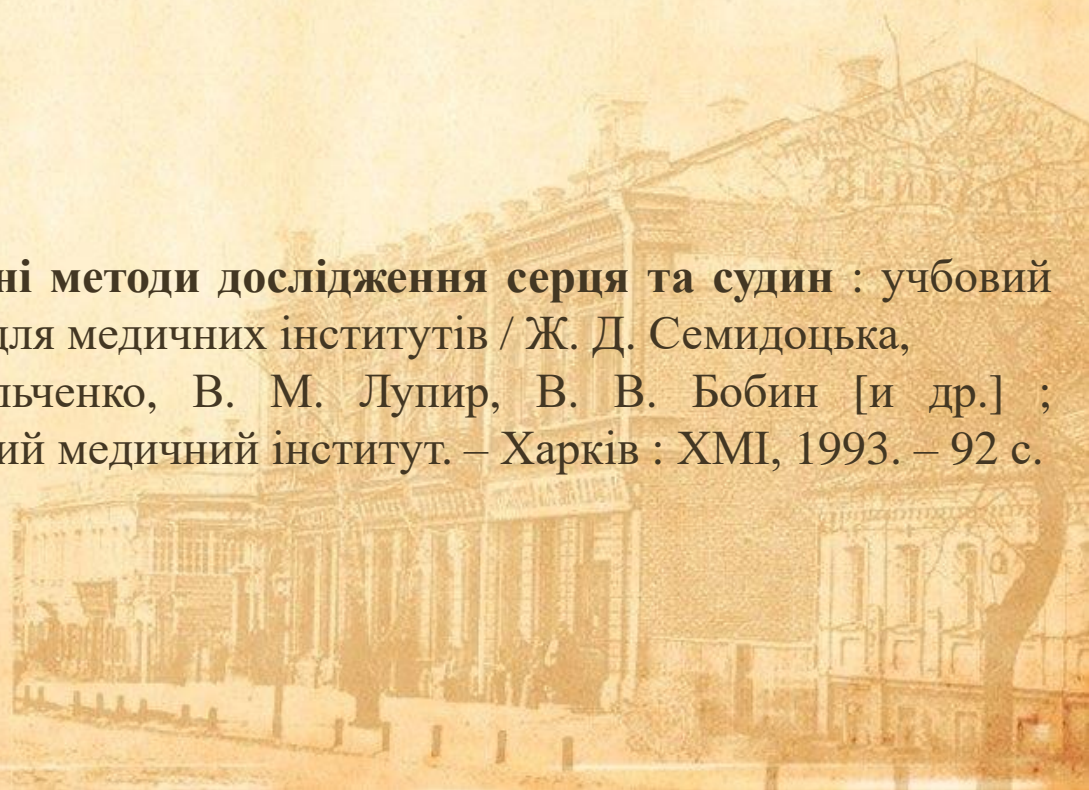
Гаджиев Г. А. **Хирургическая анатомия нервов жевательного аппарата** / Г. А. Гаджиев, В. Б. Шадлинский, В. В. Бобин. – Баку : Азербайджанское государственное издательство, 1991. – 127 с.: ил.

Ж. Д. СЕМИДОЦЬКА, О. С. БІЛЬЧЕНКО  
В. М. ЛУПИР, В. В. БОБІН  
І. О. ЧЕРНЯКОВА, О. П. ЖАРКО

**ОБЪЕКТИВНЫЕ МЕТОДЫ ДОСЛЕДЖЕННЯ  
СЕРЦЯ ТА СУДИН**

**Об'єктивні методи дослідження серця та судин : учбовий посібник для медичних інститутів** / Ж. Д. Семидоцька, О. С. Більченко, В. М. Лупир, В. В. Бобин [и др.] ; Хакрівський медичний інститут. – Харків : ХМІ, 1993. – 92 с.

Харків, 1993





МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УССР  
ХАРЬКОВСКИЙ  
МЕДИЦИНСКИЙ ИНСТИТУТ

**АНАТОМИЧЕСКАЯ ТЕРМИНОЛОГИЯ**

МЕТОДИЧЕСКИЕ УКАЗАНИЯ К ИЗУЧЕНИЮ ТЕРМИНОЛОГИИ  
НА КАФЕДРАХ АНАТОМИИ ЧЕЛОВЕКА И ЛАТИНСКОГО ЯЗЫКА

ХАРЬКОВ 1991

**Анатомическая терминология** : методические указания к изучению терминологии на кафедрах анатомии человека и латинского языка / составители : О. И. Бурнос, В. В. Бобин, В. М. Лупырь, Л. В. Измайлова. – Харьков : ХМИ, 1991. – 58 с. : ил.



МИНИСТЕРСТВО  
ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УКРАИНЫ  
ХАРЬКОВСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ ИНСТИТУТ

**ХАРЬКОВСКАЯ АНАТОМИЧЕСКАЯ ШКОЛА**

МЕТОДИЧЕСКИЕ МАТЕРИАЛЫ  
К ЛЕКЦИИ «ВВЕДЕНИЕ В СПЕЦИАЛЬНОСТЬ»

ХАРЬКОВ 1993

**Харьковская анатомическая школа** : методические материалы к лекции «Введение в специальность» для студентов I курса медицинского факультета / составители: В. В. Бобин, В. М. Лупырь. – Харьков : ХМИ, 1993. – 20 с.

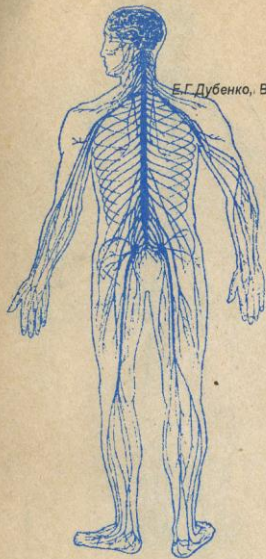




Руководство  
к практическим  
занятиям  
по **ГАСТРО-  
ЭНТЕРОЛОГИИ**



Руководство к практическим занятиям по гастроэнтерологии : учебное пособие / В. Н. Хворостинка, В. В. Бобин, Л. М. Пасиешвили [и др.] ; под редакцией профессора В. Н. Хворостинка. – Харьков : Основа, 1990. – 327 с.: ил.



Е.Г.Дубенко, В.В.Бобин, О.А.Тесленко

**СПИНОМОЗГОВЫЕ  
НЕРВЫ**

Учебное пособие  
Часть II

Дубенко Е. Г. **Спинномозговые нервы** : учебное пособие по клинической анатомии и топической диагностике поражений для студентов и врачей-неврологов (клинико-анатомические аспекты).

**Ч. 1** / Е. Г. Дубенко, В. В. Бобин, О. А. Тесленко. – Харьков, 1999. – 46 с. : ил.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ  
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ

В.М.Лупись, М.С.Скрипніков, В.В.Бобін, Н.М.Плужник



**АНАТОМІЯ  
ОПОРНО-  
РУХОВОГО  
АПАРАТУ**

**Анатомія опорно-рухового апарату. Ч. 1. Остеологія**  
/ В. М. Лупись, М. С. Скрипніков, В. В. Бобін, Н. М. Плужник ;  
Харківський державний медичний університет, Українська  
медична стоматологічна академія. – Харків ; Полтава : [б. и.],  
1996. - 144 с.

**АНАТОМІЯ  
ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ  
Частина II  
АРТРОЛОГІЯ**

**Анатомія опорно-рухового апарату. Ч. II : Артрологія**  
/ В. М. Лупись, М. С. Скрипніков, В. В. Бобін [та ін.]. –  
Київ : Вища школа, 1999. – 118 с.: іл.

БН. 7 (02)  
А

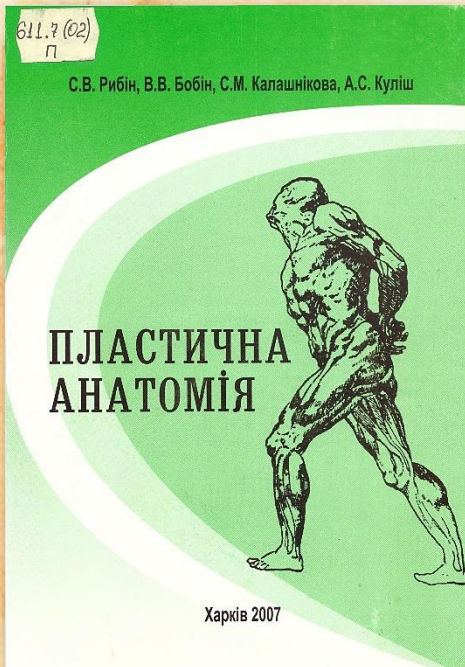
**АНАТОМІЯ  
ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ  
Частина III**

**МІОЛОГІЯ**

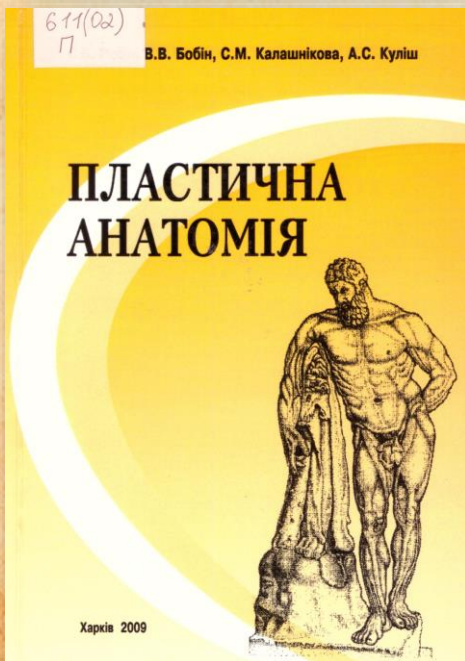
Підручник для студентів  
медичних вузів



**Анатомія опорно-рухового апарату. Ч. III : Міологія**  
/ В. М. Лупись, А. Я. Циганенко, М. С. Скрипніков,  
В. В. Бобін [та ін.]. – Харків-Полтава : Полімет, 2002. – 206 с. : іл.



**Пластична анатомія** : навчальний посібник / С. В. Рибін, В. В. Бобін, С. М. Калашникова ; за загальною редакцією академіка В. Я. Даниленка ; Харківська державна академія дизайну і мистецтв. – Харків : [б. и.], 2007.  
**Кн. 1** : Osteologia, артрологія. – 2007. – 91 с.



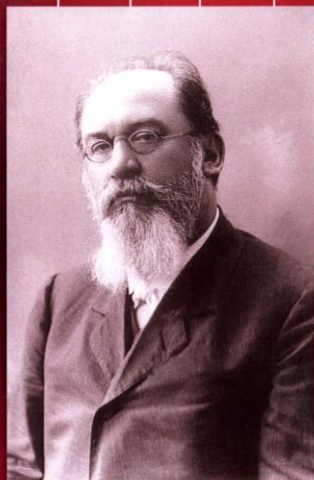
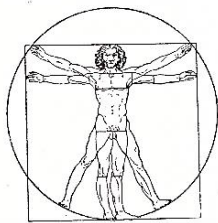
**Пластична анатомія** : навчальний посібник / С. В. Рибін, В. В. Бобін, С. М. Калашникова ; за загальною редакцією академіка В. Я. Даниленка ; Харківська державна академія дизайну і мистецтв. – Х. : [б. и.], 2009.  
**Кн. 2** : Міологія. Анатомічні пропорції / С. В. Рибін, В. В. Бобін, С. М. Калашникова [ та інш.]. – Харків : [б. и.], 2009. – 208 с.

611092  
А  
Харьковский государственный медицинский  
университет  
Харьковское медицинское общество

Харьковское общество анатомов, гистологов, эмбриологов и  
топографоанатомов

А.Я. Циганенко, А.А. Корж, В.М. Лупырь,  
С.Ю. Масловский, В.А. Ольховский

Академик  
Владимир Викторович  
Бобин



**ВРАЧЕБНАЯ ДИНАСТИЯ**

**Академик Владимир Викторович Бобин: пособие /**  
А. Я. Циганенко, А. А. Корж, в. М. Лупырь [и др.]; под  
общей редакцией М. В. Кривоносов; ХМО. – Харьков, 2000.  
– 56 с.

**Врачебная династия / В. Н. Лесовой, А. А. Бабанин,  
Н. И. Хвисюк [и др.]. – Харьков : ХНМУ, 2007. – 116 с.**



**Велика подяка**  
**Ірині Володимирівні Бобіній та**  
**Ганні Леонідівні Дьомочко**  
**за надані матеріали**

**Підготувала**  
**Л.В. Скрипченко**

**ХНМУ, 2019**